

Tadashi Kawamata in Centre Pompidou en Mulier Mulier Gallery in Knokke

‘VOOR MIJ IS CONTEXT ZEER BELANGRIJK’

Tussen de talrijke buizen aan de buitengevel van het Centre Pompidou zijn sinds april zes grote ‘boomhutten’ in hout opgetrokken. Het is een tijdelijke installatie van de Japanse kunstenaar Tadashi Kawamata die momenteel bij Mulier Mulier Gallery in Knokke ook maquettes en foto's toont van recente projecten.

Sam STEVERLYNCK

Het is een mooi staaltje van toeval. Juist om de hoek bij Galerie Mulier Mulier in Knokke staat sinds kort een permanente installatie van Arne Quinze, de Belgische sterdesigner die volgens diverse bloggers de mosterd heeft gehaald bij Kawamata (1953). Quinze heeft er pas een gigantische, nieuwe installatie bij, op een brug in het Ranse Rouen. De bescheiden Japanner blijft er diplomatisch bij en merkt fijntjes op: “Quinze werkt met een soort Mikado-stijl zonder context. Voor mij is context juist zeer belangrijk.” Het belang van die (sociale) context blijkt uit de gedegen research die zijn site specifieke projecten voorafgaat. Met zijn tijdelijke constructies in hout of karton creëert Kawamata nieuwe verbanden of legt hij het verleden van de locatie bloot. Dat doet hij ondertussen al meer dan 35 jaar. Fragiliteit en beschutting gaan hand in hand bij zijn hutten, favela's en passerellen die onder andere te zien waren op de biënnale van Venetië (1982), Documenta IX (1994) maar ook in het begijnhof van Kortrijk (1989) of het Middelheimmuseum in Antwerpen (2000).

U heeft boomhutten gemaakt voor parken in New York, Berlijn en Parijs maar nog niet voor een gebouw zoals het Centre Pompidou. Hoe is dit project tot stand gekomen?

Tadashi Kawamata: “Centre Pompidou had me gevraagd voor het kinderatelier. Ze organiseren daar steeds workshops met allerhande activiteiten. Ik was er aanvankelijk niet in geïnteresseerd (lacht). Maar toen ze zeiden dat ik de volwassenen

er ook bij mocht betrekken, veranderde dat. De kinderen komen namelijk steeds met hun ouders en die willen ook iets zien. Voor mij is het nieuw om met of voor kinderen te werken. Ik maak al geruime tijd boomhutten over heel de wereld maar dat is steeds in de openbare ruimte. Mijn voorstel was om boomhutten te maken voor het Centre Pompidou en daar een kinderatelier rond te organiseren. Elke dag zijn er drie workshops en komen er meer dan honderd kinderen. Het leek me een leuk idee de kinderen hutten te laten maken in karton, wat een gemakkelijk materiaal is om mee te werken. Ik heb op de buitengevel van het museum zes hutten aangebracht. De buitenkant is van hout, de binnenkant van karton, maar die kan men niet betreden. In het gebouw zelf heb ik er ook drie gemaakt. Het was moeilijk om toestemming te krijgen het werk uit te voeren omdat het gebouw een beschermd monument is. Maar uiteindelijk gingen de architecten (Richard Rogers en Renzo Piano, ss) akkoord met mijn idee. De hutten blijven tot eind augustus.”

Uw installaties zijn doorgaans tijdelijk. Heeft u soms geen zin om permanente werken uit te voeren?

Kawamata: “Ik heb er onlangs wel een paar gemaakt, maar het zijn dan eerder semi-permanente installaties, omdat het materiaal niet lang mee gaat. Het hout moet na een tijdje vervangen worden. Dat idee van tijdelijkheid is voor mij interessant. Niet in de filosofische zin maar door de vraag hoe lang je de installatie kan behouden.

TADASHI KAWAMATA, 'TREE HUTS', 2008, INSTALLATION IN SITU, KAMEL MENNOUR, PARIS (FRANCE), BOIS, TÔLE ET FENÊTRES © TADASHI KAWAMATA PHOTO, MARC DOMAGE COURTESY THE ARTIST AND KAMEL MENNOUR, PARIS

TADASHI KAWAMATA, 'TREE HUTS', 2010, INSTALLATION IN SITU, CENTRE POMPIDOU, PARIS (FRANCE), BOIS, © TADASHI KAWAMATA PHOTO, CHARLES DUPRAT, COURTESY THE ARTIST AND KAMEL MENNOUR, PARIS

Ik heb in Bordeaux een grote brug gemaakt die normaal tot juni 2010 zou blijven staan. Maar de mensen in Bordeaux zijn er gek op en ze willen hem langer houden. De reactie van de mensen vind ik interessant. Als ze de brug willen houden is dat oké, maar indien niet is het ook goed. In Lavau-sur-Loire heb ik een viertal jaar geleden een observatorium aangelegd dat permanent is.”

Aan dat project ging – net zoals bij uw overige installaties – heel wat research vooraf?

Kawamata: “Ja, inderdaad. Vaak neemt de research een jaar in beslag. Ik spreek met de plaatselijke bevolking, informeer me omtrent de wetgeving, verblijf ter plaatse... Ik heb met 25 studenten aan het project gewerkt. Ze hebben twee maanden bij mensen in het dorp gelogd. De dorpsbewoners hebben ons ook geholpen met de constructie. Die samenwerking is voor mij zeer belangrijk. De site in Lavau-sur-Loire is een moerasgebied dat moeilijk bereikbaar is.

Sommige mensen in het dorp klaagden daarover. Toen dacht ik: ‘Waarom zou ik geen wandelpad maken?’ Omdat het een natuurreservaat is voor ‘birdwatchers’, heb ik er een observatietoren aan toegevoegd.”

U bent al meer dan 35 jaar actief. Hoe ziet u de evolutie van uw oeuvre?

Kawamata: “Er is niet echt een verschil. Ik doe gewoon verder van project tot project. 80 of 90 procent van mijn projecten zijn opdrachten. Mensen sturen me informatie en als ik het interessant vind ga ik ernaar toe om de locatie te bestuderen. Voor mij is elk project een nieuwe opdracht waardoor ik in contact kom met andere ideeën, mensen en generaties. Het is een cyclus van opbouwen en afbreken. Het lijkt wel de mythe van Sisyphus (lacht).”

Tot 30 juli in Mulier Mulier Gallery, De Wielingen 14, Knokke. Open za-zo van 10u30-12u30 en van 15-18u30, www.muliermuliergallery.com

Peter Depelchin ‘Cythera’ in kasteel van Gaasbeek

KAMERS VAN LUST EN PIJN

Nadat vorige zomer in het Kasteel van Gaasbeek (Lennik/Brussel) tal van diva's rond schilderijen van Johan Clarysse dardelden, is deze zomer bijna het hele tot de verbeelding sprekende kasteel de speeltuin van de amper 25-jarige Beauvoordse kunstenaar Peter Depelchin. En ere wie ere toekomt: zonder markiezin Peyrat ware dit onmogelijk geweest. Deze excentrieke kasteeldame liet deze neorenaissance-parel midden het Brabantse groen in 1923 aan de Belgische staat. Sinds enige tijd wordt in het kasteel ruimte gemaakt voor tentoonstellingen.

Johan DEBRUYNE

De onsterfelijke diva's hebben ondertussen de plaat gepoetst om plaats te maken voor ontelbare protagonisten en figuranten in een erotiserende wereld vol ironie en (zelf)spot. Depelchin noemt er zijn passage ‘Theatrum Mundi V – Cythera’: een breed, licht glooiend pad leidt naar deze plek vol lust, (on)deugd en verbeelde aanklacht. Depelchin, stilaan bekend om enerzijds zijn uitzonderlijk tekentalent, maar anderzijds ook om zijn ongeremde en ongegeneerd erotiserende fantasieën, laat zich graag door de locatie inspireren. De markiezin zou geen doetje zijn geweest (met behulp van een ingewijde ontdekte ik alvast een geheim gangetje...) en werkt dus heel inspirerend.

ONDEUGD

Zoals we van hem gewoon zijn hanteert Depelchin beeld én tekst om de locatie naar zijn hand te zetten. Hij schuwt daarbij de grove middelen niet. Zo wordt de uit steen gehouwen gigantische Vlaamse leeuw boven de toegangspoort tijdelijk gecoverd door een monumentaal werk op doek waarin niemand minder dan God zelf op zijn wenken wordt bediend. De toon is gezet. De bezoeker zal meerdere monumentale doeken zien waarop

PETER DEPELCHIN, 'LIBIDO (EROS, THANATOS, SODOM)', FOTO MARIEKE DEBEUCKELAERE

de rastekenaar zijn fantasie botviert en heilige huisjes omverkegelt.

Zijn barokke werken appelleren stevast aan Bosch, Brueghel en Dürer, maar zijn fantasieën zijn geheel onnavolgbaar. Met zorg koos hij zijn kamers uit, de bezoeker komt in aanraking met tekstflarden, gigantische en welhaast onontwaaerbare tekeningen op zijde, maar ook grote, sobere werken, zoals ‘Libido’ op tussen metaal gespannen zeildoeken. De materialen waarop de kunstenaar zijn fantasie botviert zijn touwens legio. Zelfs fluwelen lampenkappen moeten het ontgelden, een kikkerskelet draait op een wiegenlied eindeloze rondjes onder een stolp. Op de vloer crucifixen met... ballen. We worden geconfronteerd met de meest bizarre wezens. Ze kronkelen door elkaar, masturberen, neuken of pijpen alsof het de gewoonste zaak van de wereld is. We gniffelen of gruwen om zoveel ondeugd en machtsmisbruik, lezen Depelchin-teksten en worden gedwongen heel even (letterlijk) de spiegel in te kijken...

ZONDER TABOES

‘Cythera’ is de naam van het mythisch geboorteiland van Venus en staat, zoals het oeuvre van

Depelchin, eigenlijk symbool voor alles waar we naar streven, wat we nooit kunnen bereiken en waar we toch (bijna) alles voor over hebben. Lust, list, bedrog, macht. En stevast stuiten we op grenzen, beperkingen en grotere machten.

Voor deze gelegenheid liet de kunstenaar ook een kiosk bouwen. Binnen lees je: ‘Wat pijn doet is wonde; wat deugd doet is zonde.’ Erboven: een langgerekte tekening die onmiskenbaar refereert aan wat vandaag uit de doofpotten van de katholieke kerk opborrelt. Taboes kent de kunstenaar niet. Niet te verwonderen dat curatoren hem in zijn nog prille loopbaan nu en dan al eens hebben proberen af te remmen. Maar zijn tekentalent en fantasie zijn wonderbaarlijk.

Lessen geeft Depelchin niet. Homi soi qui mal y pense. Een jonge god in de volle kracht van het leven. Als hij kon, palmde hij het hele kasteel in en blies hij een wulps markiezin tot leven. Vooral de kunstenaar heeft bijna alles over om zijn doel te bereiken. Daarom is hij in Depelchins ogen een soort martelaar. En voor hen koestert hij de diepste bewondering.

‘Theatrum Mundi V – Cythera’/Peter Depelchin tot 8 augustus in Kasteel van Gaasbeek, Kasteelstraat 40, Gaasbeek: Open di-zo van 10-18u. Toegang 7 euro. www.kasteelvangasbeek.be

CP | cultuurcentrum
mechelen

DE GARAGE

NADIA
NAVEAU

JAN
KEMPENAEERS

NATALIE
GIULIA
WYNANTS

26/6 – 29/8/2010

DO - ZO, 11u00 - 18u00
GRATIS TOEGANG

MECHELEN

CULTUURCENTRUM MECHELEN / 015 29 40 00
MINDERBROEDERSGANG 5 - 2800 MECHELEN
DE GARAGE / 015 29 40 00
ONDER DEN TOREN 12 A - 2800 MECHELEN
WWW.CULTUURCENTRUMMECHELEN.BE